

Alkaneen tekemisen ilmaisemisesta

Sellainen tekeminen, mikä tapahtuu nykyajassa eikä siis vielä ole päättynyt, ilmaistaan suomessa tavallisesti preesensillä.

Eräissä tapauksissa käytetään tähän tarkoitukseen kuitenkin perfektiä. Tämä käy havainnollisesti ilmi seuraavista lauseista: »Herra A. on toiminut yksityislääkärinä Savonlinnassa vuodesta 1940.» / »Olen asunut Helsingissä vuodesta 1950.» / »Lehti on ilmestynyt Tampereella vuodesta 1900.» / »He ovat olleet kihloissa jo kaksi vuotta.» Nämä lauseet käsittää suomalainen siten, että herra A. harjoittaa edelleenkin yksityispraktiikkaa Savonlinnassa, että lehti ilmestyy jatkuvasti Tampereella sekä että kihlapari ei ole vielä solminut avioliittoa

mutta ei myöskään purkanut kihlaustaan.

Kun on kysymyksessä aloitettu tekeminen, mikä vielä toistaiseksi jatkuu, niin loogisesti ajatellen voidaan asia ilmaista yhtä hyvin preesensillä kuin perfektillä. Eräissä kielissä käytetäänkin preesensia, esim. saksassa ja virossa. Myös meillä sitä nykyisin tapaa, etenkin lehtien syntymäpäivä uutisissa. Näytteeksi pari tuoretta poimintoa: »Maisteri T. on Suomen Pankkimiesliiton puheenjohtaja vuodesta 1957» / »Vuodesta 1955 herra L. toimii opettajana Helsingissä» / »Tohtori S. on kotipitajänsä terveydenhoitolautakunnan puheenjohtaja vuodesta 1949» / »V:sta 1955 herra P. on osakeyhtiön toimitusjohtaja.»

Mahdollisesti kirjoittajat eivät ole arvanneet käyttää perfektii sen vuoksi, että ovat ajatelleet sillä ilmaistavan vain sellaista tekemistä, mikä on jo päättynyt; onhan perfektin suomenkielinen nimikin päättymä.

Suomen kielelle on kuitenkin ominaista, että tekeminen joka on jo alkanut mutta ei vielä päättynyt, ilmaistaan perfektillä. Päähuomio kohdistetaan siis tavallaan siihen vaiheeseen, mikä on jo mennyt, jäänyt taaksepäin. Emme siis sano: »Herra A. on lehden päätoimittaja vuodesta 1950», vaan ilmaisemme asian

perfektillä: »Herra A. on ollut lehden päätoimittaja vuodesta 1950». Jokainen käsittää tämän niin, että herra A. istuu edelleenkin päätoimittajan tuolilla.

Jos tahdomme sanoa, että mainittuna vuonna alkanut toimikausi on jo päättynyt, vaikkapa viime vuoden lopussa, niin silloin käytämme sopivimmin imperfektii ja sanomme: »Herra A. oli lehden päätoimittajana vuodesta 1950 vuoden 1959 loppuun.» Samoin sanotakoon esim. opettajasta, jonka virkaura alkoi 1930 ja päättyi 1955, että hän toimi opettajana näiden vuosien välisen ajan.

V. RLA